

René Vázquez Díaz

Den kubanska författaren René Vázquez Díaz, bosatt i Malmö, tog den 10 december i Paris emot ett stort pris för spanskspråkiga författare. Över 6.000 bidrag hade skickats in till detta prestigefyllda pris som delas ut av Radio France Internacional, Le Monde Diplomatique och Cervantesinstitutet. Vázquez Díaz fick priset för sin kortroman *Doktor Leal* – en politisk thriller som utspelar sig i Miami.

– Det är en tragisk historia, präglad av humor och ironi, om en hjärnkirurg, som reser från Uppsala till Miami och oskyldigt blir indragen i storpolitikens vanvett, säger författaren om kortromanen och fortsätter i en intervju i den kubanska nättidskriften La Jiribilla:

”Ända sedan jag skrev *Kärleksblommans ö* har jag vetat att jag skulle återvända till Miami för en historia om brodermord: två bröder av kubanskt ursprung som älskar och hatar varandra på gränsen till självutplåning. Våra landsmäns Miami är fullt av saker så osannolika att de verkar uppdiaktade, men de är förfärande verkliga. Några exempel: alla kubaner berömmar sig av att vara påstridiga, uppkäftiga och oregerliga. Men ingen annan invandrargrupp har låtit USAs regering pålägga dem så många och så skamliga och sårande begränsningar som kubanerna. Att de inte får resa till sitt hemland mer än vart tredje år, att de inte får skicka pengar till sin fästmo eller vem som helst som de vill hjälpa, att de inte får delta i kulturellt och akademiskt utbyte med Kuba.”

Vázquez Díaz skrev *Doktor Leal* på spanska. Den kommer också ut på franska, förhoppningsvis också på svenska.

JUAN RULFO

Priset är uppkallat efter mexikanen Juan Rulfo, känd för klassikern ”Pedro Páramo” om en man som söker sin far och kommer till en spökstad bebodd av vålnader. Den räknas som ett av den latinamerikanska litteraturens främsta verk. Priset har delats ut sedan 1982 och är på 9000 euro.

CHOCOLATE I ENGLAND

Under oktober månad kunde briterarna beundra en utställning av Choco/Chocolate på Chambers Gallery i London. Han är Eduardo Roca Salazar, en av de mest framstående och betydelsefulla namnen i samtida kubansk konst (se Kuba 3.06). Utställningen – hans första separatutställning i England – gav en försmak på de många kubanska kulturevenemang som ägde rum i London under september med musik, film, balett.

Michael Chambers, galleriets ägare, reste i somras till Havanna och besökte ateljén Taller del Sol, döpt efter gatan den ligger på, där Choco arbetar. Han valde ut 50 verk från de senaste tre åren, olja på duk och blandade material.

Under året har Choco deltagit i många utställningar. En av dem har varit särskilt viktig: Den tillägnades de fem kubaner som orättfärdigt sitter fängslade i USA. Han har också illustrerat flera böcker och en samling av korta afrikanska historier.

Han planerar att innan årets slut resa till sitt hemlän Santiago de Cuba och delta i en utställning av religiöst relaterade verk. – Jag tror att mystiken är ett viktigt ämne, för den tillför oss näring som människor och gör oss bättre, avslutar han.

Granma, översättning Oskar Johansson

Antalet amatörförfattare i Synskadades Nationella Förbund på Kuba har under de senaste åren ökat till nästan 800. Ökningen ligger i linje med de satsningar som gjorts för att ge fler möjligheter till människor med nedsatt syn. Bland annat har över hundra bibliotek och läsecentra som är anpassade för denna grupp öppnats över hela ön. De blinda kubanska författarna är organiserade i ett hundratal litterära verkstäder, där de samlas för att diskutera och välja ut verk för deltagande i litteraturtävlingar. De län som går i täten för denna kulturella verksamhet är Havanna, Holguin, Cienfuegos, Santiago de Cuba och Camaguey. ACN 070815, övers. Oskar Johansson

INTERNATIONELLT POESIPRIS TILL KUBANSKA

Den kubanska poeten Elena Beatriz Corujo Morales har vunnit poesipriset ”Desiderio Macias Silva”, som utdelas av det mexikanska förlaget Azafran y Cinabrio. Corujo Morales, som bor på Ungdomsön och också är nyhetschef på den lokala TV-stationen Islavision, sa att hon vann med en samling med 30 dikter, ”Con gesto irrepetible” (oefterhärmlig gest), som behandlar ämnen som kärlek, familj och kvinnor.

Juryen valde Corujo Morales diktsamling bland 206 verk av författare från 22 länder. Huvudsyftet med tävlingen, som första gången ägde rum 2005, är att jobba för kulturellt utbyte inom det spanska språkområdet. Den ska också främja läsande, framhäva samtida poeter och hedra den mexikanska läkaren, humanisten, läraren och poeten Desiderio Macias Silva (1922 – 1995).

ACN 07 11 29, övers. Oskar Johansson

INTERNATIONELLT PRIS TILL DRAMATIKER

Det Internationella Marionetteaterförbundet UNIMA, med säte i Madrid, utdelade sitt Gorgoritoprisk till den kubanske författaren Freddy Artilles. Prisutdelningen ägde rum 30 augusti i Madrid, under fjärde sommarkursen för marionettskådespelare, där Artilles också undervisar. Han valdes bland fem nominerade av en ansedd jury. Artilles, som har en doktorstitel i konst, undervisar annars på Konstakademien i Havanna. Han är en av de främsta kubanska experterna på barnteater, och har skrivit flera böcker på området. Artilles pjäser för unga har spelats på Kuba, i Europa, och i flera latinamerikanska länder.

ACN 070815, översättning Oskar Johansson

El Colibrí, Choco

SILVIO RODRIGUEZ I CHILE

Gratisconcert för 30.000

I över två timmar lyssnade 30.000 personer på 25 låtar av Silvio Rodriguez i staden Talca, 30 mil söder om Santiago de Chile. Några månader tidigare hade han ställt in en konsert i samma stad på grund av de hutlösa biljettpriser arrangörerna ville ta, som hindrade vanligt folk att gå på konserten. Han blev då anklagad för kontraktsbrott, men friades, och har nu fått ett brett stöd för sin vilja att dela med sig av sin musik. "Detta har varit det största, mest rörande och kulturellt betydelsefulla som någonsin hänt här" sa Talcas borgmästare Patricio Herrera vid konsertens slut.

Mitt under konserten läste Silvio upp avsnitt ur ett budskap från den nordamerikanske skådespelaren Danny Glover, om den avskyvärda orätt regeringen i hans land gör de fem kubanska terrorismbekämparna genom att hålla dem fängslade. Efter att läst upp budskapet tillägnade han dessa fem män sin ballad Dulce Abismo (Ljuva Avgrund).

En ny version av Dias y Flores (Dagar och Blommor) framfördes av trion Rachid, Mayquel och Cesar, med improvisationer i kubansk folklig stil. Che Guevara åkallades i sången America, te hablo de Ernesto (Amerika, jag talar om Ernesto), som Silvio började skriva i Chile för länge sedan.

Publiken blev också djupt rörd över Silvios referenser till Violeta Parra i sången Quién Fuera (Vem Det Var) och ett stycke om Salvador Allende, Cita Con Angeles (Träff Med Änglar). Endast ackompanjerad av sin gitarr tog Silvio med låten La Silla (Stolen) farväl till folket i Talca och inresta från närliggande städer och från grannlandet Argentina.

SILVIO PÅ FÄNGELSETURNÉ

I mitten av januari drar ett omfattande kulturprogram igång i kubanska fängelser. För att stimulera amatörkulturen där kommer en rad framstående kulturarbetare att resa runt och delta i evenemang på fängelser i Guantanamo (symbolisk startpunkt), Granma, Holguin, Las Tunas, Camagüey, Ciego de Avila och Villa Clara i denna omgång i januari, och senare till övriga län. Ett av dragplåstren är Silvio Rodríguez men också andra trubadurer som Vicente Feliu och Amaury Perez, bildkonstnärer som Ernesto Rancaño, filmare som Lester Hamlet och Gamla Havannas enastående Eusebio Leal.

Denna form av kulturell verksamhet förekom också innan den ekonomisk krisen, men upphörde med den, för att nu återupptå med syftet att med kulturen som redskap bidra till fångarnas återanpassning till samhället. ACN 080103/EB

RÖRELSEHINDRADE I DATORUTBILDNING

Datorklubbarna, ett av huvudinslagen i datoriseringen av det kubanska samhället, har utbildat över tio tusen rörelsehindrade under de senaste fem åren. Målet är att ge särskild uppmärksamhet till personer med rörelsehinder, inklusive äldre, säger Raul Van Troi, som leder den verksamheten. Kuba planerar att utbilda 60 procent av de rörelsehindrade, för att ge dem fler möjligheter till arbete och social integration. Översättning Oskar Johansson

Kulturcentrum i Silvios namn

Kort före den stora gratisconcerten i Talca blev Silvio Rodríguez till sin förvåning inbjuden att inviga ett kulturcentrum i hans namn. Även om borgmästaren redan hade utsett honom till "stadens hedersgäst", hade han aldrig kunnat föreställa sig att en grupp lärare på skolan Brilla El Sol skulle ha skapat ett kulturcentrum i hans namn:

"På Kuba är vi inte vana vid att namnge byggnader och platser efter levande människor" förklarade han när han anlände till skolan tillsammans med den kubanske ambassadören Giraldo Mazola, borgmästaren Patricio Herrera, och rektorn på skolan som skapat centret, Juan Carlos Hernández. Den överraskade sångaren sa: "Att ha någonting som bär ens namn är som att ha en släkting" och att han ville se det som ett åtagande om fortsatt samarbete.

Granma 071204, översättning Oskar Johansson

MARABANA MARATON

Det 21:a Marabana Maratonloppet hölls den 18/11 i Havanna med ett massivt deltagande och löpare från 73 länder. Nästan 600 utländska idrottare deltog i maratonloppet, tillsammans med 400 studenter från Internationella Idrottsskolan, som ligger sydost om Havanna. En favorit var panamerikanska maratonsegraren Mariela Gonzalez från Kuba, som dominerat halvmaratondistansen under de senaste åren. Aspiranter att delta i 2008 års Olympiad i Beijing kämpade för att klara kvalifikationstiden.

ACN 071118, översättning Oskar Johansson

KVINNLIG SONGRUPP DEBUTERAR I LONDON

Gruppen "Morena Son" från Santiago de Cuba uppträdde i augusti för första gången i London på restaurangen Floridita. Gruppen bildades för tio år sedan, och består av sju unga instrumentalister tillika sångerskor, som sprider den traditionella kubanska musikstilen, framför allt repertoarerna hos Miguel Matamoros, Compay Segundo och Sindo Garay. Morena Son har gjort en skiva med samma namn, och en framgångsrik turné i norra Italien. Floridita, en kopia av den berömda baren i Havanna, bjuder in representanter för kubansk kultur i London. PL 070823, översättning Oskar Johansson